

Vooruitblik 2021 Europa

Voorwoord

U leest nu - waarschijnlijk online - de Vooruitblik 2021, waarin voor het eerst een terugmelding staat over het afgelopen jaar, dat bijzonder was in vele opzichten. De wereld werd opgeschrikt door de COVID-19 pandemie, Brussel ging in lockdown en wij allen maakten versneld kennis met afstandswerken. Het Voortgangsverslag laat zien hoe de Randstadsamenwerking in het Europese krachtenveld heeft doorgezet en resultaten behaald heeft. We hebben de uitdagingen van dit jaar goed doorstaan en zorgden met de nieuwe afgesproken werkwijze dat vele Europese onderwerpen op onze radar staan.

Met horten en stoten gingen Europese onderhandelingen digitaal verder over toekomstbepalende thema's. De Europese Unie bracht een omvangrijk herstelpakket uit van 750 miljard euro en een nieuw zevenjarig financieel kader van 1074 miljard euro; de Green Deal kondigde een pakket maatregelen aan om Europa klimaat neutraal te maken. Europa is klaar voor een nieuwe periode van herstel en de opbouw van een economie, die groen en digitaal is. Door intensieve gezamenlijke lobby kunnen provincies gebruik maken van Europese financiering voor economisch herstel en voor het (mede)financieren van de noodzakelijke transitie's.

Als deze crisis ons een ding leert, dan is het wel dat sommige veranderingen een blijvertje zijn; we hebben meer respect voor onze directe leefomgeving en we beseffen dat het nieuwe werken vaker digitaal is. Het komende jaar gaat 'Europa' en het Team in Brussel vooral met deze onderwerpen aan de slag. Om zo bij te dragen aan 'toekomst-proof' eigen beleid.

Michiel Rijsberman
Gedeputeerde Provincie Flevoland
Voorzitter Bestuurlijk Overleg Europa Randstadprovincies

Leden Bestuurlijk Overleg Europa Randstadprovincies

De samenwerking op Europese zaken tussen de Randstadprovincies wordt bestuurlijk aangestuurd door de Europagedeputeerden van de vier provincies. Zij komen periodiek bijeen om actuele EU-zaken te bespreken en informatie uit te wisselen. Zij zijn alle vier actief in het Comité van de Regio's, waarbinnen zij elk in een andere commissie zitting hebben. Onderling hebben zij relevante EU-dossiers verdeeld, rekening houdend met de commissieverdeling binnen het Comité van de Regio's.

Michiel Rijsberman – voorzitter

Gedeputeerde Flevoland
Comité van de Regio's: Commissie Territoriale Samenhang en EU-begroting (COTER)

EU-dossiers: Regionale ontwikkeling, transport en mobiliteit, EU-begroting, Brexit

Ilse Zaal

Gedeputeerde Noord-Holland
Comité van de Regio's: Commissie Natuurlijke Hulpbronnen (NAT)

EU-dossiers: Land- en tuinbouw, Klimaat, Platteland en Natuur, Voedsel, Visserij & Maritiem

Robert Strijk

Gedeputeerde Utrecht
Comité van de Regio's: Commissie Sociaal Beleid, Onderwijs, Werkgelegenheid, Onderzoek en Cultuur (SEDEC)

EU-dossiers: Kennis en Innovatie, Gezonde leefomgeving, Digitalisering

Jeannette Baljeu

Gedeputeerde Zuid-Holland
Comité van de Regio's: Commissie Economisch Beleid (ECON)

EU-dossiers: Industrie en Midden en Klein Bedrijf (MKB), Energie

Inleiding

Deze 'Vooruitblik 2021 Europa' van de in Brussel samenwerkende Randstadprovincies bevat een selectie van de onderwerpen die relevant zijn voor onze provincies en die in de toekomst van invloed kunnen zijn op het beleid van provincies. Dat laatste is niet altijd het geval. Betrokkenheid en signalering van Europese voorstellen is echter nodig om de komende jaren niet verrast te worden door kaders en besluiten waar provincies aan moeten voldoen of die moeten worden uitgevoerd door provincies. In dit document staat per onderwerp beschreven wat er het afgelopen jaar is gebeurd en dan volgt een doorkijk naar de aangekondigde commissievoorstellen door de Europese Commissie (hierna: de Commissie) voor 2021. Het terugkijken maakt duidelijker wat de richting is van de nieuwe voorstellen. Over de inhoud van de nieuwe voorstellen is op dit moment nog weinig te zeggen. Als de voorstellen bekend zijn, starten de Randstadprovincies met de signalering.

De Europese Unie in 2021

In het jaar 2020, het jaar waarin de COVID-19 pandemie de boventoon voerde en het accent van het werk tijdelijk verlegde, presenteerde de Commissie forse ambities. De Commissie wil met de Europese 'Green Deal' een klimaat neutraal continent in 2050 realiseren, een digitaliseringsagenda voor de Europese economie opzetten en zorgen voor een daadkrachtig en eendrachtig optreden van de Unie buiten haar grenzen. Daarnaast liepen de onderhandelingen door tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie over de voortzetting van de samenwerking na de uittrekking van het Verenigd Koninkrijk, de Brexit. Om de klappen van de Brexit op te vangen komt er een Brexit Adjustment Reserve van 5 miljard euro voor de meest getroffen.

Vele voorstellen gepresenteerd in het Commissiewerkprogramma voor 2021 zijn uitvoeringsmaatregelen gericht op de realisatie van de gepresenteerde ambities van het afgelopen jaar. In dat licht is het nuttig terug te kijken naar wat er in 2020 is gepubliceerd.

In 2021 legt de Commissie de focus op een dubbele transitie: een groene en een digitale transitie. Daarnaast wil de Commissie de crisis beheersen die is ontstaan door de coronapandemie en wil zij de Europese economie en samenleving herstellen en veerkrachtiger maken. Het Commissiewerkprogramma 2021 hangt dan ook nauw samen met het herstelplan voor Europa, het herstelinstrument 'Next Generation EU' en het Meerjarig Financieel Kader voor 2021-2027.

De samenwerking in Brussel

De samenwerking van de Randstadprovincies in Brussel is vooral gericht op de signaleringsfunctie van relevante nieuwe Europese beleidsontwikkelingen. Het team in Brussel volgt de nieuwe ontwikkelingen op de Europese agenda continu en analyseert voorstellen of consultaties en initiatieven om te bepalen of er inzet nodig is. De Europastrategieën van de vier provincies of andere provinciale beleidsagenda's bepalen waar we gezamenlijk op inzetten. De inhoud van de inzet wordt pas later bepaald en is afhankelijk van wat de Commissie voorstelt.

Ook maken we gebruik van de mogelijkheid om inbreng te leveren op de standpuntbepaling van het Rijk in de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen. In deze werkgroep hebben alle ministeries zitting en vertegenwoordigers van de decentrale overheden. Daarnaast werken wij samen in het Huis van de Nederlandse Provincies (hierna: het HNP) op dossiers die voor alle twaalf provincies van ongeveer gelijkwaardig belang zijn en waarvoor een – doorgaans in Interprovinciaal verband vastgesteld – gemeenschappelijk standpunt geldt.

Daarnaast biedt de onderlinge dossierverdeling de Brusselse vertegenwoordigers de mogelijkheid zich te richten op specifieke dossiers. Deze verdeling zorgt ervoor dat de Brusselse medewerkers kennis en ervaring kunnen opbouwen op dossiers en tegelijkertijd een netwerk kunnen bouwen.

Green Deal

De Europese Green Deal, gepubliceerd in december 2019 is de nieuwe groeistrategie van de Europese Unie; de centrale doelstelling is verduurzaming van de Europese economie. In essentie moeten de Green Deal en alle hieruit voortvloeiende beleidsvoorstellen ertoe leiden dat Europa in 2050 het eerste klimaat neutrale continent wordt. In 2021 komen er veel voorstellen naar buiten, die in feite de uitvoeringsmaatregelen en de acties beschrijven, gericht op de realisatie van deze centrale doelstelling. Of het zijn herzieningen van eerdere wetgeving, die worden aangepast om de doelstellingen in de Green Deal waar te kunnen maken.

De Europese Green Deal omvat een zeer groot aantal onderwerpen met maatregelen voor vrijwel alle sectoren van de economie. Het gaat om voorstellen op de volgende thema's: klimaat, gezonde leefomgeving, duurzame energie, industriebeleid, kennis en innovatie, digitalisering, land- en tuinbouw, regionale ontwikkeling en mobiliteit en transport. De thema's worden in deze volgorde hieronder toegelicht.

Klimaat

In maart 2020 publiceerde de Commissie het voorstel voor de eerste Europese klimaatwet. De klimaatwet is de juridische basis van de Green Deal. En verplicht de lidstaten om de maatregelen uit de klimaatwet op te volgen. Op het moment van schrijven van dit document moeten de klimaatministers nog een besluit nemen over de emissiereductie doelstelling van 55% in 2030 (ten opzichte van het niveau van 1990), zoals voorgesteld door de Commissie in de klimaatwet. Dit besluit zal het doel voor 2050, een klimaat neutrale Europese Unie, bindend maken.

Voor 2021 zal de Commissie een herziening van wetgevende maatregelen aankondigen om die klimaatambities te bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, waarin staat beschreven dat beter EU-bos- en landbeheer moet bijdragen tot minder broeikasgasemissies.

In eerste instantie zijn het de lidstaten die te maken krijgen met de bindende maatregelen uit de Klimaatwet, waarbij het echter zou kunnen dat de provincies op hun beurt te maken krijgen met de uitvoering van de maatregelen. De samenwerkende Randstadprovincies signaleren daarom de voor provincies relevante ontwikkelingen. Het kan daarbij ook nuttig zijn om inbreng vanuit de regionale praktijk in te brengen in de voorstellen.

Gezonde leefomgeving

De strategie van de Commissie om de energieprestaties van gebouwen te verbeteren heet de Renovatie Golf. In dit onderdeel van de Green Deal streeft de Commissie ernaar het renovatietempo in de komende tien jaar in de gehele Europese Unie ten minste te verdubbelen en ervoor te zorgen dat renovaties leiden tot meer energie- en hulpbronnefficiëntie. Het gaat hier om het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen die in de gebouwen wonen.

Bovendien wil de Commissie Europese burgers en ecosystemen beschermen. Het Actieplan 'nulvervuilingsambitie' voor een gifvrije omgeving van water, lucht en grond moet hiervoor zorgen. In dit plan staat het beschermen van de gezondheid en het welzijn van de Europeanen voorop door de vervuiling naar 'nul' terug te brengen. Ook de reeds gepubliceerde chemicaliënstrategie en het nog niet gepubliceerde juridisch kader voor gezonde ecosystemen moeten aan de bescherming van burgers en ecosystemen bijdragen. De chemicaliënstrategie voor duurzaamheid past in de plannen van de Commissie om te zorgen dat we in een gifvrije omgeving kunnen leven en dat er duurzame alternatieven worden ontwikkeld voor de huidige vervuilende stoffen.

Het 8ste Milieu Actie Programma (hierna: het MAP), gepubliceerd in oktober 2020, is de leidraad voor het Europese milieubeleid en is een juridisch bindend instrument voor het uitvoeren van de Green Deal. Door de Randstadprovincies is inmiddels aandacht gevraagd voor een concrete wet- en regelgevingsagenda om op die manier de ambities waar te kunnen maken. Binnen de Randstadsamenwerking is gezonde leefomgeving één van de speerpunten. De werkgroep duurzame leefomgeving van het HNP werkt de lobbyacties voor het 8ste MAP in 2021 nader uit in een uitvoeringsagenda. De Randstadprovincies zullen met de partners ten eerste inzetten op een ambitieus internationaal luchtbeleid, zowel mondiaal als Europees. Het doel is de EU-norm aan te scherpen meer in lijn met de WHO advieswaarden, met name voor fijnstof, als ook het aanpassen van de insteek voor normering van luchtkwaliteit. Opdat de aandacht uitgaat naar algehele gezondheidswinst. Het doel is emissie-eisen aan te scherpen op basis van een haalbaarheidsonderzoek. Ten tweede zullen de Randstadprovincies zich samen met de partners inzetten voor een ambitieus Europees bronbeleid.

De inzet wordt afgestemd met andere duurzaamheidsdoelen zoals klimaatdoelen en transitieagenda's en beleid voor verduurzaming van de landbouw en veehouderij. We zoeken tevens de samenwerking en afstemming met de vier grote steden Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Amsterdam, met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen, het Europese netwerk van gemeenten en regio's, Eurocities, het Comité v.d. Regio's en de ENVE-commissie¹ in het bijzonder.

Biodiversiteit

Het juridisch kader voor het beschermen van de burgers en de ecosystemen, dat hierboven genoemd staat wordt gepubliceerd in 2021. Dit kader zal onderdeel gaan uitmaken van de biodiversiteitsstrategie voor 2030. De Commissie heeft deze strategie in mei 2020 gelanceerd en daarin zijn verschillende biodiversiteitsdoelen voor herstel opgenomen, die in 2030 moeten zijn gerealiseerd. De lidstaten zijn hier wederom eerst aan zet. Het gaat om natuurherstel, bescherming van gebieden op land en zee, het planten van bomen en het beschermen van oerbossen. En ook wil de Commissie dat de vervuiling van lucht, bodem en water wordt tegengegaan om de ecosystemen te herstellen.

In Nederland werken het Rijk en alle provincies samen aan het natuurherstel. Natuurbeleid en -beheer zijn provinciale kerntaken. Wij leveren, in samenwerking met het Ministerie van LNV, onze inbreng bij de discussies op EU-niveau. Tegelijkertijd lezen de provincies mee, via het Interprovinciaal Overleg (IPO) samen met de departementen van het Rijk op het dossier biodiversiteit en schrijven mee in de voorbereidende fase van Europese wetgeving. De Randstadprovincies in Brussel werken

¹ Commissie Milieu, Klimaatverandering en Energie

via deze weg mee aan het opstellen van de Europese wetgeving en kunnen inbreng leveren vanuit de kennis en ervaring die provincies op dit dossier hebben.

Duurzame energie

Voor duurzame energie zal de Commissie zich in 2021 concentreren op het herzien van de relevante klimaat- en energiewetgeving. Zij doet dit om deze in overeenstemming te brengen met de nieuw voorgestelde doelstelling om de CO₂-uitstoot tegen 2030 met ten minste 55% te verminderen. Dit 'Fit for 55-pakket' omvat een breed scala aan voorstellen: van aandacht voor en financiering van hernieuwbare energiebronnen tot energie-efficiëntie voor gebouwen en in landgebruik. Ook de methaan emissies moeten worden verminderd en de Commissie wil zich richten op een infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, zoals bijvoorbeeld elektrische laadpalen en waterstoftankstations.

Industriebeleid en MKB

In maart 2020 publiceerde de Commissie een Industrie- en MKB-strategie. Industriebeleid is een speerpunt in de Randstadsamenwerking. Gedeputeerde Baljeu was als rapporteur verantwoordelijk voor het advies van het Comité van de Regio's² over het Europese industriebeleid. Het advies benadrukt en dringt aan op een plaatsgebonden aanpak van Europees industriebeleid. Regio's hebben de triple helix ecosystemen (de samenwerkingsverbanden tussen overheden, ondernemingen en kennisinstellingen) om de klimaatdoelen, de energietransitie en de circulaire economie mogelijk te maken. Deze samenwerkingsverbanden kunnen zij aanwenden om de transitie van de industrie te ondersteunen en te versnellen. Daarbij zijn er randvoorwaarden, zoals digitalisering, nieuwe vaardigheden voor de beroepsbevolking en de concentratie op onderzoek en innovatie, die van belang zijn voor een succesvol industriebeleid.

Vervolgens is door de COVID-19 pandemie en de daaropvolgende economische crisis nog duidelijker geworden dat onze regionale en nationale economieën sterk met elkaar verweven zijn. Daarom heeft Gedeputeerde Baljeu opgeroepen in haar opinie om een herziening van het Commissievoorstel en geeft aan dat er steun moet komen aan de industrie om uit de crisis te komen.

In 2021 zal de Commissie de nieuwe industriële strategie voor Europa actualiseren in verband met de gevolgen van COVID-19, de wereldwijde concurrentiecontext en om het belang van een versnelling van de groene en digitale transitie meer te benadrukken.

Kennis en innovatie

Voor de kennisinstellingen in onze provincies is het Europese programma voor onderzoek en innovatie, Horizon2020, van groot belang. Van alle Europese euro's uit dit programma komt een groot deel in ons land terecht. Vanaf 2021 zal de opvolger van Horizon2020 van start gaan, genaamd Horizon Europe. Horizon Europe zal lopen van 2021 tot 2027. De middelen uit Horizon Europe zullen

² Behandeld in de commissie Economisch Beleid (ECON) van het Comité van de Regio's, A new industrial strategy for Europe, Jeanette Baljeu.

gebruikt worden om de Europese technologische en wetenschappelijke basis te versterken en de Europese innovatie capaciteit te stimuleren.

Digitalisering

Het bestuur van het HNP heeft besloten om het dossier 'digitalisering' tot een 'prioritair dossier' te maken. De digitale transformatie voltrekt in steeds hoger tempo en heeft grote impact op de regionale economie en de dienstverlening (o.a. de informatievoorziening bijvoorbeeld) van provincies. De ontwikkelingen op het gebied van de digitale agenda en digitalisering zijn één van de prioriteiten van de Commissie. Voor 2021 zijn initiatieven aangekondigd die o.a. gaan over duidelijke regels voor de platformeconomie en de bescherming van de gebruikersrechten, het realiseren van een (Europese) digitale infrastructuur en het bijbrengen van digitale vaardigheden voor alle EU burgers. Deze plannen zijn van wezenlijk belang voor de provincies. Provincies faciliteren digitale innovatie in de regionale economie. Ook raakt deze transformatie alle maatschappelijke opgaven, ook die van provincies. Met het oog op de komende voorstellen heeft het HNP de wens geuit om aan de voorkant betrokken te zijn bij de Europese voorstellen vooral vanwege de uitvoerbaarheid.

Gedeputeerde Strijk is lid van de SEDEC-commissie³ van het Comité van de Regio's, waar dit onderwerp wordt behandeld.

Land- en tuinbouw, platteland en natuur, voedsel

In mei 2020 presenteerde de Commissie de Farm to Fork strategie (F2F) oftewel 'van boer-tot-bord' strategie. Deze strategie, met een Europese visie op duurzame voedselsystemen, vormt een belangrijk onderdeel van de Green Deal en is een aanvulling op de biodiversiteitsstrategie. De F2F strategie benadrukt de dringende noodzaak om de afhankelijkheid van pesticiden en antibiotica te verminderen, overbemesting te verminderen, het aandeel biologische landbouw te vergroten, dierenwelzijn te verbeteren en het verlies aan biodiversiteit terug te dringen. In de strategie staan ambitieuze maatregelen om ervoor te zorgen dat er een transitie gemaakt wordt naar een duurzaam voedselsysteem dat zorgt voor voedselzekerheid én toegang tot gezonde voeding. Met andere woorden dat de gezonde optie de gemakkelijkste en best betaalbare optie wordt voor Europese burgers. In 2020 hebben de Randstadprovincies via wijzigingen op het adviesvoorstel een bijdrage geleverd aan het standpunt van het Comité van de Regio's op de strategie.

De Farm to Fork strategie blijft ook in 2021 relevant voor de provincies. Het onderwerp wordt behandeld in de NAT-commissie⁴ van het Comité van de Regio's. Gedeputeerde Zaal is lid van deze commissie. Agrofood en aandacht voor duurzame voeding is een speerpunt in de Randstadsamenwerking.

Op het dossier van de ontwikkeling van organische productie (biologische landbouw) ligt er een concrete uitdaging om erkenning (of toestemming) te krijgen voor het Nederlandse systeem van natuur-inclusieve en kringloop landbouw. Hier trekken we samen op met het Ministerie van LNV.

Het proces rondom het vaststellen van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (hierna: GLB) na 2020, gaat de laatste fase in. In oktober 2020 hebben zowel de Europese Raad als het Europees Parlement hun onderhandelingspositie bepaald. Naar verwachting leiden de trilogieën in het voorjaar

³ Commissie Sociaal Beleid, Onderwijs, Werkgelegenheid, Onderzoek en Cultuur

⁴ Commissie Natuurlijke Hulpbronnen

van 2021 tot een Europees akkoord. Het belangrijkste discussiepunt is het percentage verplichte eco-regelingen aan boeren die rechtstreekste inkomenssteun ontvangen. Deze zal naar verwachting uitkomen tussen de 20 en 30%. Het nieuwe GLB zal naar alle waarschijnlijkheid ingaan op 1 januari 2023.

Als voorwaarde in het nieuwe GLB schrijven de provincies met het Rijk een nationaal strategisch plan (NSP). Het NSP draagt bij aan de realisatie van nationale en provinciale prioriteiten, waardoor de uitvoeringmaatregelen beter passen bij de lokale of regionale situatie. De Commissie houdt in de gaten dat in deze plannen (de NSP's) de ambities van de Green Deal en van de F2F worden opgeschreven. In 2021 zal dit NSP in Nederland worden afgerond en ingediend bij de Commissie voor goedkeuring.

In 2021 is het voor de provincies van belang om de onderhandelingen in de laatste fase te monitoren. Daarnaast is het belangrijk om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de landen-specifieke aanbevelingen voor Nederland om het NSP te schrijven.

Regionale ontwikkeling en de Europese begroting

Het afgelopen jaar werd gedomineerd door besluitvorming over de volgende Europese begroting en regionale investeringsprogramma's van 2021 tot 2027. Door een succesvolle lobby kunnen provincies opnieuw aanspraak maken op diverse Europese financieringsprogramma's voor hun regionale ontwikkeling. Dit is mede te danken aan de rapporteurschappen in de commissie COTER⁵ van gedeputeerde Rijsberman⁶, waar gepleit werd voor investeringsmiddelen in alle regio's, inclusief de regio's in rijke lidstaten met vergroening van fondsen. Als gevolg van de uitbraak van de COVID-19 pandemie kwamen nieuwe Europese fondsen vrij, gericht op regionaal economisch herstel. In mei verscheen het EU Herstelinstrument van 750 miljard euro, waaronder het REACT-EU pakket voor de transitie naar een weerbare, groene en digitale economie en een Herstel Faciliteit.

Het jaar 2021 staat in het teken van de start van de nieuwe programmaperiode 2021-2027. De EU-programma's, zoals Kansen voor West III en de implementatie van REACT-EU, het Fonds voor Rechtvaardige Transitie (JTF) en de Herstel Faciliteit (RRF) zullen gemonitord worden op het bereiken van doelstellingen voor de transitie naar een groene, weerbare en digitale economie. Deze informatie is nuttig voor de lobby voor het volgend financieringskader vanaf 2027. Die lobby zal naar verwachting in 2021 beginnen. De informatievoorziening zal zich daarom vooral op deze zaken richten. Ook zullen we blijven pleiten voor adequate EU-financieringsmogelijkheden voor provincies van projecten en initiatieven gericht op de maatschappelijke opgaven, zoals klimaat en innovatie.

Transport en mobiliteit

Aan het einde van 2020 heeft de Commissie een strategie voor duurzame en slimme mobiliteit gepubliceerd. Deze strategie zal, net als o.a. het 'Fit for 55 package' en de 'Renovatiegolf' moeten

⁵ Behandeld in de Commissie Territoriale Samenhang en EU-begroting, advies Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds, Michiel Rijsberman.

advies The role of the EU's cohesion policy with respect to intelligent and innovative economic change in the regions against the backdrop of the coronavirus crisis, Michiel Rijsberman.

bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van de Green Deal. Ook mobiliteit is een speerpunt in de Randstadsamenwerking.

Zoals verwacht regelt deze strategie een kader met ambities om onder andere de uitrol van alternatieve brandstoffen te bevorderen, duurzame alternatieven voor mobiliteit voor burgers en voor bedrijven beschikbaar te stellen, een verandering van vervoerwijze van weg naar (binnen)water en spoor te stimuleren en innovatieve digitale toepassingen in mobiliteit te faciliteren. Ook geeft deze strategie aan welke nieuwe wetgevings- en herzieningsvoorstellen we kunnen verwachten in de komende paar jaar. In IPO-verband is reeds een gezamenlijke reactie op de Europese consultatie over deze strategie geformuleerd. In december hebben de Randstadprovincies meegelezen en input gegeven bij de standpuntbepaling van de Nederlandse regering over deze strategie.

De Europese Commissie heeft voor 2021 alvast drie wetsvoorstellen relevant voor provincies aangekondigd: een herziening van de richtlijn over Intelligente Transportsystemen, een herziening van het Trans-Europese netwerk van Transport (TEN-T) en een initiatief voor spoorcorridors om o.a. het Europese spoorwegnet geschikter te maken voor goederenvervoer. De uitwerking van de duurzame en slimme mobiliteit strategie uit 2020 en de aangekondigde voorstellen voor 2021 worden nauwlettend gevolgd en eventuele consequenties voor de provincies gesignaleerd.

Afsluitende opmerkingen

Een groene en digitale transitie. Dat is waar het de komende jaren om draait in Europa. Er gaat veel gebeuren en het is daarom van belang dat wij onze informatiepositie en onze signaleringsfunctie volledig inzetten. Het team in Brussel zorgt er ook voor dat we samenwerken in Europese netwerken en binnen het Comité van de Regio's om ons geluid te laten horen en waar nodig op te komen voor onze belangen.

De 'Vooruitblik 2021' beschrijft aantal relevante onderwerpen en voorstellen die passen in de vastgestelde kaders van het Europabeleid in de Randstadprovincies, toch is het slechts een selectie uit de Europese voorstellen voor de komende jaren en over sommige voorstellen is op dit moment weinig bekend.

Alert blijven is noodzakelijk, net als signaleren.